

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Девизен систем и девизно работење			
2.	Код	БМ4212			
3.	Студиска програма	Бизнис менаџмент			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје Економски институт - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2018/2019 изборен	7.	Број на ЕКТС	5
8.	Наставник	Д-р Искра Станчева Гигов Д-р Весна Георгиева Свртинов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус студии (240 кредити)			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Генерички компетенции:</p> <p>Целта на оваа наставна програма е студентите да го разберат значењето на девизниот систем и девизната политика за националната, но и за светската економија. Притоа, тие ќе се запознаат со карактеристиките и операциите на девизниот пазар, факторите од кои зависи движењето на девизните курсеви и како апрецијацијата и депрецијацијата на девизните курсеви влијае на извозот и на увозот.</p> <p>Преку изучувањето на овој предмет, студентите ќе се запознаат со различните видови режими на девизни курсеви, но и со критериумите врз основа на кои земјата треба да одлучи каков режим на девизен курс е соодветен за условите во кои се наоѓа нејзината економија. Покрај тоа, ќе се изучуваат финансиските девизни деривати и како со нивна помош трговците и инвеститорите можат да се заштитат од флукуациите на девизните курсеви. Исто така, студентите ќе разберат што значи оптимално валутно подрачје и кои се придобивките, а кои недостатоците од зоните со фиксен девизен курс.</p> <p>На крајот ќе се разгледуваат и излезните опции на Република Македонија од режимот на фиксен девизен курс и која монетарна стратегија би дала позитивни ефекти на македонската економија.</p> <p>Специфични компетенции:</p> <p>По изучувањето на овој предмет студентите ќе бидат во можност:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да научат какви видови режими на девизни курсеви постојат, но и да ги идентификуваат предностите и слабостите на фиксните и на флукуирачките девизни курсеви • Да разберат како апрецијацијата и депрецијацијата на девизните курсеви може да влијае на извозот и на увозот • Да научат што претставуваат промптни, термински и вкрстени девизни курсеви и како во случај на вкрстени курсеви може да се заработи со помош на триаголна арбитража • Да ги осознаат факторите од кои што зависи движењето на девизните курсеви на краток и на долг рок 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Да научат што претставуваат финансиски девизни деривати и како со нивна помош може да се влијае на намалување на ризикот од флукуација на девизните курсеви • Да разберат што значи оптимално валутно подрачје и кои се позитивните, а кои негативните страни на земјата од влезот во девизна зона 													
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Карактеристики на девизниот пазар 2. Видови девизни пазари 3. Операции на девизниот пазар 4. Режији на девизни курсеви (фиксен, флукуирачки, валутен борд, доларизација-евроизација) 5. Влијание на депрецијацијата и апрецијацијата на увозот и извозот 6. Фактори од коишто зависи движењето на девизните курсеви (ценовна инфлација, каматни стапки, психологија на пазарот итн.) 7. Финансиски деривати и заштита од промените на девизните курсеви (термински договори, фјучерси, опции, свопови) 8. Оптимално валутно подрачје и предности и недостатоци од зоните со фиксен девизен курс 													
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>За овој предмет е предвидена интерактивна настава која ќе се состои од предавања, но и дискусии и дебати со студентите. Наставата ќе биде поддржана со видео презентации. Исто така, студентите ќе изработуваат индивидуални или групни проектни задачи, по што ќе следи нивна јавна презентација. Покрај наставата предвидени се и консултации со студентите.</p>													
13.	<p>Вкупен расположлив фонд на време</p> <p>15 недели 5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа</p>													
14.	<p>Распределба на расположливото време</p> <p>12 недели + 3 недели консултации 15+15+120=150 часа</p>													
15.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">Форми на наставните активности</td> <td>15.1.</td> <td>Предавања-теоретска настава</td> <td>15 часови</td> </tr> <tr> <td>15.2.</td> <td>Вежби (лабараториски, аудиториски), семинари, тимска работа</td> <td>15 часови</td> </tr> </table>	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	15 часови	15.2.	Вежби (лабараториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови						
Форми на наставните активности	15.1.		Предавања-теоретска настава	15 часови										
	15.2.	Вежби (лабараториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови											
16.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="3">Други форми на активности</td> <td>16.1.</td> <td>Проектни задачи</td> <td>30 часови</td> </tr> <tr> <td>16.2.</td> <td>Самостојни задачи</td> <td>45 часови</td> </tr> <tr> <td>16.3.</td> <td>Домашно учење</td> <td>45 часови</td> </tr> </table>	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	16.2.	Самостојни задачи	45 часови	16.3.	Домашно учење	45 часови			
Други форми на активности	16.1.		Проектни задачи	30 часови										
	16.2.		Самостојни задачи	45 часови										
	16.3.	Домашно учење	45 часови											
17.	<p>Начин на оценување</p> <table border="1"> <tr> <td>17.1.</td> <td>Тестови</td> <td>60 бодови</td> </tr> <tr> <td>17.2.</td> <td>Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)</td> <td>30 бодови</td> </tr> <tr> <td>17.3.</td> <td>Активност и учество</td> <td>10 бодови</td> </tr> </table>	17.1.	Тестови	60 бодови	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови	17.3.	Активност и учество	10 бодови				
17.1.	Тестови	60 бодови												
17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови												
17.3.	Активност и учество	10 бодови												
18.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="6">Критериуми за оценување (бодови/оценка)</td> <td>до 61 бода</td> <td>5 (пет) (F)</td> </tr> <tr> <td>од 61 до 68 бода</td> <td>6 (шест) (E)</td> </tr> <tr> <td>од 69 до 76 бода</td> <td>7 (седум) (D)</td> </tr> <tr> <td>од 77 до 84 бода</td> <td>8 (осум) (C)</td> </tr> <tr> <td>од 85 до 92 бода</td> <td>9 (девет) (B)</td> </tr> <tr> <td>од 93 до 100 бода</td> <td>10 (десет) (A)</td> </tr> </table>	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 61 бода	5 (пет) (F)	од 61 до 68 бода	6 (шест) (E)	од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)	од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)	од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)	од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)
Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 61 бода		5 (пет) (F)											
	од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)											
	од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)											
	од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)											
	од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)											
	од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)												
19.	<p>Услов за потпис и полагање на завршен испит</p> <p>Присуство на предавања и вежби и позитивно оценета проектна задача</p>													
20.	<p>Јазик на кој се изведува наставата</p> <p>Македонски</p>													
21.	<p>Метод за следење на квалитетот на наставата</p> <p>Механизми на интерна евалуација</p>													

22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Кругман П., и Обстфелд М.	Меѓународна економија – теорија и политика	“Табернакул” Превод на Влада	2009
		2	Весна Георгиева Свртинов	Меѓународен финансиски менаџмент	Печатница “Напредок” Тетово	2014
		3.	Тихомир Јовановски	Меѓународни финансии	Еуро-Мак Коопани ДОО, Скопје	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Budimir Stakić, Milorad Unković	Spoljnotrgovinsko i devizno poslovanje	Univerzitet Singidunum, Beograd	2011
		2.	Тихомир Јовановски	Девизна економија	Мисла	1995